

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ РОБОТИ ПРИВАТНОГО ВИКОНАВЦЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ В УКРАЇНІ

Починаючи з 2017 року в Україні введено в дію інститут приватного виконання судових рішень та рішень інших органів, яким на ряду з державними виконавцями запроваджено професію приватного виконавця.

Ця реформа стала черговою спробою держави (після арбітражних керуючих та приватних нотаріусів) делегувати частину своїх функцій приватним особам, які однак діють за чітко врегульованими правилами на підставі закону.

Перехід до дуалістичної форми примусового виконання судових рішень був зумовлений в першу чергу вимогами часу. Більшість європейських країн та деякі країни СНД давно передали функції виконання судових рішень в приватні руки як частково, так і повністю.

Порівняємо відмінності між професіями державного та приватного виконавця за наступними економічними факторами:

Джерела фінансування. В обох випадках за результатами стягнення боргу виконавці утримують з особи, яка заборгувала кошти 10% від стягнутої суми. Відповідно до закону 10% це виконавчий збір (основна винагорода приватного виконавця відповідно) (1). Приватний виконавець фінансує свою діяльність виключно за рахунок цих відсотків. Державний виконавець перераховує ці відсотки до державного бюджету, з якого повністю фінансується його робота. Таким чином приватні виконавці зменшують витрати державного бюджету.

Податкове навантаження. Попередню перевагу можна було б заперечити твердженням про те, що державний бюджет недоотримує кошти які стягує собі приватний виконавець, однак це не зовсім так. Приватний виконавець з суми своєї винагороди сплачує податки. На даний час це єдиний соціальний внесок у розмірі 22% від суми доходу, 18% – податок з доходів фізичних осіб та 1, 5% військового збору (2). Таким чином до 40% свого доходу приватні виконавці перераховують до бюджету, в масштабах країни це значні суми.

Із видатків на заробітну плату державних виконавців також утримуються податки та повертаються до бюджету, однак, враховуючи те, що це і так бюджетні кошти, фактично відбувається перекачування коштів між казначейськими рахунками. Це лише збільшує навантаження на адміністрування податків та вимагає утримання додаткового штату працівників, що знову ж таки призводить до додаткових витрат бюджету.

Економічне стимулювання. Розмір основної винагороди приватного виконавця наряду залежить від розміру стягнутої заборгованості, що створює додаткові стимули для ефективності роботи. Державний виконавець отримує фіксовану заробітну плату та додатково може отримати незначний фіксований відсоток преміювання, що не сприяє зацікавленості у збільшенні ефективності роботи.

Економічні зв'язки. Приватні виконавці для більш ефективної роботи зазвичай створюють додаткові робочі місця, наймаючи помічників, бухгалтерів та секретарів. Також приватні виконавці оплачують суміжні послуги, необхідні

для здійснення своєї діяльності, сплачують орендну плату за офіс, плату за надання послуг ФОП та юридичним особам суміжних професій, тим самим обіг зароблених коштів сприяє розвитку економіки країни. Державний виконавець сам є найманим працівником, тому його діяльність більш пов'язана з використанням бюджетних коштів, аніж зі створенням доданої вартості за рахунок виконаної роботи.

Боротьба з корупцією. Не секрет, що сфера публічної діяльності пов'язана з ризиками виникнення корупції, що, в першу чергу, зумовлено вищевикладеними недоліками державної служби. Приватній сфері менш притаманні випадки отримання неправомірної вигоди, оскільки результат роботи приносить цілком законну винагороду, розмір якої зазвичай перевищує можливі пропозиції отримати неправомірну вигоду.

Підбиваючи підсумки, можна стверджувати, що делегування функцій держави по виконанню судових рішень в приватні руки сприяє розвитку економіки, надає можливість економити бюджетні кошти та має позитивний вплив на зменшення корупційних факторів. Залишаючи за собою лише функцію контролю, держава забезпечує виконання своїх функцій з мінімальними затратами ресурсів.

Список бібліографічних посилань:

1. Закон України «Про виконавче провадження». URL:[https://zakon. rada. gov. ua/laws/show/1404-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19)

2. Податковий кодекс України Податковий кодекс України URL:[https://zakon. rada. gov. ua/laws/show/2755-17](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17)

3. Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів». URL:[https://zakon. rada. gov. ua/laws/show/1403-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19)

4. Інструкція з організації примусового виконання рішень. URL:[https://zakon. rada. gov. ua/laws/show/z0489-12](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12)

УДК 351(338. 24)(354)

Жанна Анатоліївна ОЛЕКСІЧ,

асистент кафедри бухгалтерського обліку та оподаткування Навчально-наукового інституту бізнес-технологій «УАБС Сумського державного університету, кандидат економічних наук

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4486-974X>

ПОДАТКОВІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: ЗАГАЛЬНИЙ АСПЕКТ ТА ПРИЧИНИ ЇХ УТВОРЕННЯ

Фінансове забезпечення є важливою складовою в системі існування держави, оскільки воно необхідне для виконання покладених на неї функцій. Аналіз даних Державного бюджету України, свідчить про зростання розміру доходної частини, в тому числі і за рахунок податкових надходжень. Так, частка податкових надходжень зросла на 0, 66% у 2019 році в порівнянні з 2018 роком і склала 83, 45% (1, 2).

Надходження податків у чітко встановлені строки та повному обсязі є вкрай необхідним, а податкові порушення, які фіксують відповідні державні